

UBICADA AL PORT DE VALÈNCIA

Terminales Portuarias, SA: peril·losa i il·legal

Denunciada —junt amb Campsa— com a focus d'un possible infern en el gran polvorí que és el port de València, Tepsa, a més de peril·losa i nociva, també és il·legal!

Ismael López

València, quarta setmana de setembre: el número 67 d'EL TEMPS acaba d'arribar a la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. Conté una denúncia sobre la situació de peril·lositat que hi ha al port autònom de la ciutat, originada fonamentalment per aquestes dues indústries: CAMPSA i Terminales Portuarias, SA (TEPSA). Es parla inclús d'una possible situació d'il·legalitat.

La reacció, afortunadament, és ràpida. Andreu Garcia Reche, director general d'Indústria, és citat al des-

patx del titular de la Conselleria, honorable Segundo Bru Parra. El conseller ha cregut convenient consultarlo i iniciar una comprovació. Confirmar què hi ha de cert en les afirmacions del setmanari valencià. I arriben a un acord: d'Isabel la Catòlica, 8 —seu central de la Conselleria— ix una ordre d'inspecció a la plaça de Tetuan 1 —direcció general d'Indústria i Energia— on el responsable, Lluís Doménech Bernabeu, la trameta a Josep Barreda Sorlí, director del servei territorial.

Des de les seues oficines, al carrer d'Arts Gràfiques, 32, comença la inspecció reclamada. Tècnics del depar-

Dalt, instal·lacions portuàries de TEPESA. Baix, article d'EL TEMPS on es denunciaven anomalies.

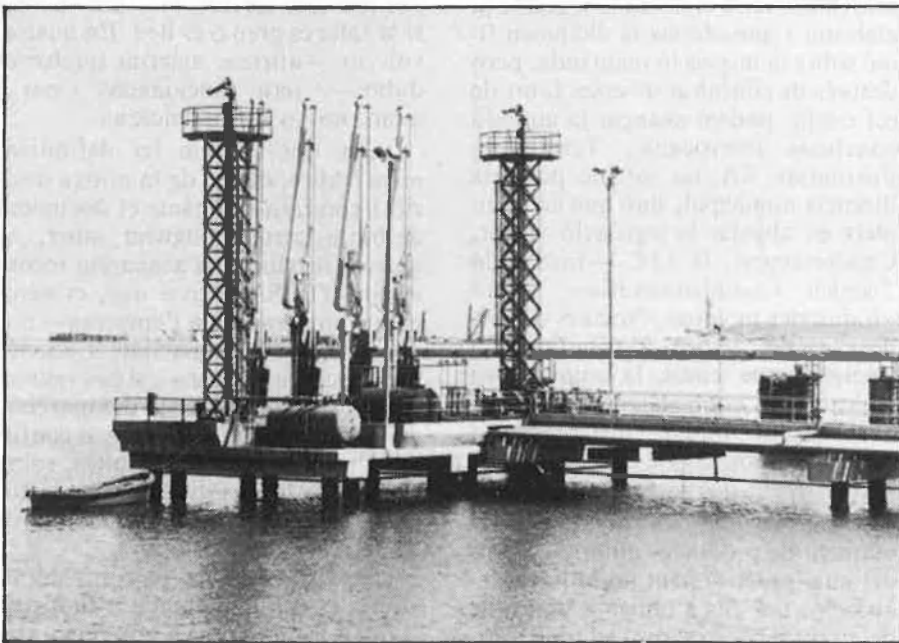

JORDI VICENT

dels regidors, Salvador Blanco —PC d'Ignacio Gallego— ha resultat interessar-se per la situació exacta de les empreses publicades, decidint dirigir una pregunta a la comissió de Medi Ambient de la corporació municipal, sobre la veracitat o no de les nostres afirmacions.

Quasi un mes després, la comissió que presideix Miquel Albuixech li retorna aquesta contestació: «totes aquestes indústries tenen instal·lades mesures correctores adequades i posseeixen llicència municipal... o estan en tràmit de concessió». La resposta és tan abstracta, general i vaga que no convenç el regidor. Però tampoc el nostre setmanari. La qual cosa obliga a seguir indagant en el terreny municipal fins a poder tancar tots els interrogants.

Salvador Blanco, per la seua part, ha tornat a recórrer a la comissió: «la resposta sobre l'estat de les indústries situades al port de València —deia el nou escrit, datat el 5 de novembre— és que «totes aquestes indústries tenen instal·lades mesures correctores i posseeixen llicència municipal o estan en tràmit de concessió». Si l'assumpte no deixàs de ser tan seriós —segueix dient el regidor—, podríem preguntar-nos: si la llicència municipal està en tràmit, ¿com és que es troben funcionant?».

JORDI VICENT

tament s'encarreguen d'examinar la denúncia. La investigació s'ha posat en marxa.

La primera... ben certa

A l'ajuntament de València el tema també ha preocupat. Però només un

La interrogació, justa i correcta, acabava exigint una nova resposta —aquesta volta superprecisa— a la comissió mediambiental, amb tres precís: «un, que s'informe a la comissió del grau de contaminació i perillositat existent a la zona i la seua influència. Dos, que s'informe a la co-

missió de les mesures preses previstes per al cas de produir-se un accident. I tres, que s'informe de les mesures preses per a traslladar fora de la zona totes les indústries perilloses i contaminants». Més d'un mes després, la comissió encara no ha respost. Ni tan sols s'ha reunit per a donar una resposta. ¿O és que no en té?

Pel que fa a EL TEMPS, calia també comprovar què significava exactament «o estan en tràmit de concessió». I la troballa no pogué ser més sorprenent. Perquè, malgrat la resposta de medi ambient, malgrat que, temps arrere, el mateix cap de seguretat del port autònom valencià ens havia assegurat que TEPESA era «l'única empresa que manté aquest tipus de depòsits perillosos legalment, junt amb CAMPSA», i que sempre que es tracte d'obres sobre terreny ferm l'ajuntament és l'encarregat de concedir o no el permís... a aquestes altures, després de divuit anys d'activitats, després de quasi dos dècades d'explotació, de polvorí perillós i alarmant, Terminales Portuarias S.A. no té cap mena de permís municipal. I ni tan sols l'ha sol·licitat.

Ha aconseguit, doncs, saltar-se la legalitat de cinc ajuntaments —els franquistes d'Adolfo Rincón de Arellano, López Rosat i Ramón Izquierdo i els democràtics de Martínez Castellano i Ricard Pérez Casado— i sobreviure fins avui sense cap llicència en les seues mans.

Natzaret: un barri vora una bomba

Seguim ara un altre camí. El de l'associació de veïns Natzaret, el barri valencià ubicat en la zona sud del port. Una zona que el mateix Fernando Huet, president del port autònom, no dubta a qualificar com «el cul de València». I que defineix com un barri «que ostenta el trist rècord de ser la zona amb el medi ambient més degradat de tota la capital». I és que ho sap perfectament. Per alguna cosa té enfront els seus veïns. Uns veïns que, d'altra banda, s'entrevistaven amb ell el passat 8 d'octubre.

Durant la reunió, li parlaren de les reivindicacions que arrosseguen de fa anys... i també li parlaren de TEPESA. La resposta del titular portuari obrí una lleugera esperança: TEPESA i CAMPSA aniran fora. Hem fet l'informe i ja l'hem passat a les empreses»; El que no digué és quan ni la seguretat que hi havia que fos cert.

Però, si més no, la nostra denúncia continuava fent forat. «Sí, nosaltres

vam dir al responsable del port que això s'estava convertint en un polvorí —diu Maite Biosca, presidenta de l'associació de veïns Nazaret—, i molt més ara, que la nova carretera per al transport de materials perillosos passarà tot just a la vora de les nostres cases i acabarà desembocant davant de TEPESA».

Segundo Bru, conseller d'Indústria.

«Per a nosaltres —remarca Maite, enèrgica—, no hi ha una altra solució: CAMPSA, TEPESA i ARLESA —una altra empresa nociva de la qual parlarem a fons en el pròxim número— han de ser eliminades, han de desaparèixer». I no es queixa perquè sí: construïda el 1967 i ubicada al moll del Túria, Terminales Portuarias S.A. —capital estranger, franco-americà, al cent per cent— no respecta en absolut la distància legalment assenyalada de dos quilòmetres amb el nucli urbà més pròxim. Només dos-cents metres la separen de les primeres cases del barri. D'un barri que s'adorm i es desperta prop d'un perill que bull diàriament. Tot compartint la seua por amb els prop de cent mil veïns que viuen en la perifèria portuària.

«Per això, precisament —conclou Maite Biosca—, reivindicuem que en el projecte d'ampliació del port que ara s'està portant a terme s'excloga la instal·lació d'indústries contaminants i perilloses. Perquè tenim tot el dret del món a defensar la nostra vida.»

Les seues protestes foren també formulades; després de les dades oferides per aquesta revista, a l'excel·lentíssim ministre espanyol d'Obres Públiques, Don Javier Saenz de Cosculluela. Amb data de 15 d'octubre de 1985: «El port ha localitzat en la zona sud, on està situat el nostre barri —deien al ministre en una carta que mai no els contestà— totes les indústries i els magatzems de matèries perilloses». I assenyalaven... «la construcció d'un moll de descàrrega de CAMPSA a 600 metres dels de TEPESA»... «la construcció de la mateixa TEPESA: 30 tancs que recullen 8.300 metres cúbics de combustible —metanol—, etc, etc.»

Esperant el dossier de Tepsa

Però tornem ara arrere: ¿i la investigació de la Conselleria d'Indústria de què parlàvem al principi. ¿Quin resultat va tenir? Sense comptar —en el moment de redactar aquest informe— amb el document tècnic ja elaborat i que ofereix el dictamen final sobre la inspecció realitzada, però després de consultar diverses fonts de tot crèdit, podem avançar ja aquesta conclusió irrevocable: Terminales Portuarias, SA, no sols no posseeix llicència municipal, sinó que no compleix en absolut la legislació vigent. Concretament, la ITC —Instrucció Tècnica Complementària— sobre «Indústries molestes, Nocives o Perilloses», del Ministeri d'Indústria i Energia, que conté la «normativa aplicable als emmagatzemaments industrials de líquids inflamables i combustibles».

Aquesta ordre precisa el reial decret 668 de 1980 sobre emmagatzemament de productes químics, abans del qual pràcticament no hi havia legislació. Per ella s'obliga a una sèrie de mesures correctores i administratives per a totes les empreses incloses en la classificació. Les que com TEPESA reuneixen unes «instal·lacions amb una capacitat d'emmagatzemament entre 5.000 i 25.000 metres cúbics» i «l'acta de posada en marxa de les quals tinga la data compresa entre l'u de gener de 1960 i el 31 de desem-

bre de 1969» estan obligades a presentar un projecte on s'indique «els termes en què hauran d'estar en servei les mesures proposades. Mesures que, en el cas de TEPESA, haurien d'estar en funcionament per a 1988, però que, quasi quatre anys després de publicada l'ordre, encara no ha presentat.

«La documentació —segueix el BOE— es presentarà... davant un òrgan competent de la comunitat autònoma, en la província on haja estat ubicat l'emmagatzemament». Per a les emmagatzemadores com TEPESA, el termini «a partir de la publicació d'aquesta ordre» era de dos anys. El BOE en qüestió es va publicar el 12 de maig de 1982. Som a les acaballes del 85, i encara no han presentat res.

Així ho confirma Lluís Doménech, director general de l'Àrea d'Indústria de la Generalitat: «No, evidentment, TEPESA no compleix el reglament de 1982. I fins ara —segons el que en sabem— no ha presentat cap dels papers que se li reclamava per a poder regularitzar la situació». I continua: «No ha presentat res per a eixir de la il·legalitat en els termes prevists, per mitjà del compliment d'una ordre que contemplava dues etapes: l'una, la presentació i el camí administratiu; l'altra, l'engament de les necessàries mesures correctores. Ara veurem si la falta és greu o és lleu. En qualsevol cas —afirma, aclarint qualsevol dubte—, serà sancionada. Com i quan, no ho sabem encara».

¿Que què pensem fer definitivament? Mire, depèn de la nostra decisió i de tenir el document definitiu perquè puguem saber, en darrera instància, si acabarem reconvertint TEPESA —cosa que, evidentment, no agradarà a l'empresa— o si en reduïrem la capacitat. I, inclús —anuncia finalment—, si ens veurem en la necessitat de fer-la desaparèixer de la ubicació actual. Però, si confirmem totes les nostres sospites, sobre la base de la investigació i els informes, parariem en sec l'activitat de TEPESA».

I, efectivament, si es confirma en aquest sentit el dictamen d'Indústria —que la pròxima setmana serà públic—, quedarà completament demostrat que TEPESA s'ha mantingut al marge fins ara de la llei. I que només ha pogut funcionar gràcies a la irresponsabilitat franquista, a un únic i secundari permís de l'antiga Junta Central del Port i a la negligència extrema de certs departaments. □